TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 30. aprīlī *

Lieta C-75/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Court of Appeal* (*England & Wales*) (*Civil Division*) (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 8. februārī un Tiesā reģistrēts 2008. gada 21. februārī, tiesvedībā

The Queen, pēc

Christopher Mellor pieprasījuma,

pret

Secretary of State for Communities and Local Government.

* Tiesvedības valoda — angļu.

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), K. Šīmans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*] un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— K. Melora [*C. Mellor*] vārdā — R. Hārvuds [*R. Harwood*], *barrister*, un R. Bakstons [*R. Buxton*], *solicitor*,

— Apvienotās Karalistes vārdā — L Sīboruts [*L. Seeboruth*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — P. Olivers [*P. Oliver*] un Ž. B. Leņelo [*J.-B. Laignelot*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2009. gada 22. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK (OV L 156, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 85/337"), 4. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp K. Meloru un *Secretary of State for Communities and Local Government* [Kopienu un pašvaldību valsts ministru] (turpmāk tekstā — "*Secretary of State*") par to, vai, izskatot lūgumu izsniegt būvatļauju slimnīcas būvniecībai, kas ir projekts, uz kuru attiecas Direktīvas 85/337 II pielikums, ir nepieciešams pamatot valsts kompetentās iestādes pieņemto lēmumu neveikt projekta ietekmes uz vidi novērtējumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ka, pirms tiek dota piekrišana, uz tiem projektiem, kuriem var būt nozīmīga ekoloģiskā ietekme [būtiska ietekme uz vidi], *inter alia*, to rakstura, izmēra [apjoma] vai atrašanās vietas dēļ, attiektos prasība par attīstības saskaņošanu un novērtējumu attiecībā uz to ietekmi. Šie projekti ir noteikti 4. pantā."

4 Direktīvas 85/337 4. pantā ir noteikts:

"1. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu I pielikumā uzskaitītos projektus pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

2. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu dalībvalstis:

a) ar katra gadījuma pārbaudēm

vai

b) pēc dalībvalsts noteiktajiem limitiem vai kritērijiem

attiecībā uz II pielikumā uzskaitītajiem projektiem nosaka, vai projekts jānovērtē saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

Dalībvalstis var nolemt piemērot gan a), gan b) apakšpunktā minēto kārtību.

3. Kad katra gadījuma pārbaude ir paveikta vai ir noteikti limiti vai kritēriji, kas paredzēti 2. punktā, ņem vērā attiecīgos atlasītos [atlases] kritērijus, kas paredzēti III pielikumā.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai tas, ko kompetentās iestādes nosaka saskaņā ar 2. punktu, tiktu paziņots sabiedrībai."

5 Direktīvas 85/337 6. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tām iestādēm, kuras var būt saistītas ar projektu to īpašās ekoloģiskās atbildības dēļ, tiek dota iespēja izteikt savu viedokli par attīstītāja sniegto informāciju un par attīstības saskaņošanas pieprasījumu. Šajā nolūkā dalībvalstis nosaka iestādes, ar kurām apspriesties vai nu vispārīgos jautājumos, vai par katru gadījumu atsevišķi. Informāciju, kas iegūta saskaņā ar 5. pantu, nosūta šīm iestādēm. Apspriešanās kārtību sīki izstrādā dalībvalstis.

2. Pēc iespējas agrīnākā stadijā ar vidi saistītā lēmuma pieņemšanas procedūrā, kas minēta 2. panta 2. punktā, un vēlākais tiklīdz pamatoti iespējams šādu informāciju sniegt, sabiedrībai sniedz informāciju (ar publisku paziņojumu vai citā piemērotā veidā, piemēram, elektroniskajos sabiedrības saziņas līdzekļos, ja tie ir pieejami) šādos jautājumos:

a) lūgums piešķirt atļauju;

b) tas, ka uz konkrēto projektu attiecas ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra [..];

[..]

d) iespējamo lēmumu būtība vai — ja iespējams tikai viens lēmums — lēmuma projekts;

[..]

f) norāde uz attiecīgās informācijas pieejamības laiku, vietu un veidu;

g) sīkāka informācija par tiem priekšdarbiem sabiedrības līdzdalībai, kas veikti saskaņā ar šā panta 5. punktu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka pieņemamā termiņā attiecīgajai sabiedrības daļai ir pieejama:

a) visa informācija, kas savākta saskaņā ar 5. pantu;

b) saskaņā ar valsts tiesību aktiem — būtiskākie ziņojumi un ieteikumi, kurus kompetentā iestāde vai iestādes ir saņēmušas līdz laikam, kad attiecīgo sabiedrības daļu informē saskaņā ar šā panta 2. punktu;

c) saskaņā ar noteikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvā 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai [..] — šā panta 2. punktā neminēta informācija, kas attiecas uz lēmumu, kuru pieņem saskaņā ar 8. pantu, un kas kļūst pieejama tikai pēc attiecīgās sabiedrības daļas informēšanas saskaņā ar šā panta 2. punktu.

4. Attiecīgajai sabiedrības daļai laikus dod reālas iespējas piedalīties vides lēmumu pieņemšanas procedūrā, kas minēta 2. panta 2. punktā, un tālab tai ir tiesības sniegt atsauksmes un paust viedokļus kompetentajai iestādei, kamēr vēl tiek izskatītas visas iespējas un nav pieņemts lēmums attiecībā uz atļaujas piešķiršanas lūgumu.

5. Dalībvalstis paredz sīki izstrādātus noteikumus sabiedrības informēšanai (piemēram, izsūtot informāciju pa pastu noteiktā teritorijā vai publicējot to vietējā laikrakstā) un attiecīgās sabiedrības daļas viedokļa apzināšanai (piemēram, aicinot iedzīvotājus izteikties rakstiski vai veicot sabiedrības aptauju).

6. Dažādajos lemšanas posmos jāparedz pieņemami termiņi, ar tiem atvēlot pietiekami daudz laika sabiedrības informēšanai un ļaujot attiecīgajai sabiedrības daļai sagatavoties un efektīvi piedalīties vides lēmumu pieņemšanā saskaņā ar šo pantu."

6 Saskaņā ar Direktīvas 85/337 9. pantu:

"1. Kad ir pieņemts lēmums piešķirt vai atteikt atļauju, kompetentā iestāde vai iestādes saskaņā ar attiecīgo procedūru informē par to sabiedrību un dara tai pieejamu šādu informāciju:

— lēmuma saturs un visi ar to saistītie nosacījumi,

— pēc attiecīgās sabiedrības daļas pausto bažu un viedokļu izpētes — galvenie iemesli un apsvērumi, kas ir šā lēmuma pamatā, tostarp informācija par sabiedrības līdzdalības procesu,

— vajadzības gadījumā — to galveno pasākumu apraksts, kas paredzēti, lai novērstu būtisku kaitīgu ietekmi, mazinātu to un, ja iespējams, radītu tai pretlīdzekli.

2. Kompetentā iestāde vai iestādes informē katru dalībvalsti, ar kuru notikusi apspriešanās saskaņā ar 7. pantu, nosūtot tai informāciju, kas minēta šā panta 1. punktā.

Dalībvalsts, ar kuru notikusi apspriešanās, nodrošina, ka šo informāciju piemērotā veidā dara pieejamu attiecīgajai sabiedrības daļai tās teritorijā".

7 Direktīvas 85/337 10.a pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar valsts tiesību sistēmu attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem:

a) kas ir pietiekami ieinteresēti vai,

b) ja dalībvalsts administratīvi procesuālajās tiesībās tas paredzēts kā priekšnoteikums — kuru tiesības ir aizskartas,

ir iespēja pārskatīšanas kārtībā ierosināt lietu tiesā vai citā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, kas izveidota ar tiesību aktiem, lai apstrīdētu tādu lēmumu, darbību vai bezdarbības būtības vai procesuālo likumību, uz kuru attiecas šīs direktīvas noteikumi par sabiedrības līdzdalību.

Dalībvalstis nosaka, kurā stadijā minētos lēmumus, darbības vai bezdarbību var apstrīdēt.

[..]"

Valsts tiesiskais regulējums

8 Direktīvā 85/337 paredzētie ietekmes uz vidi novērtējumu reglamentējošie noteikumi sākotnēji tika transponēti ar 1988. gada Pilsētas un lauku teritoriju plānošanas noteikumiem (Ietekmes uz vidi novērtējums) (*Town and Country Planning* (*Assessment of Environmental Effects*) *Regulations* 1988 (*S. I.* 1988/1199)).

9 Pēc tam, kad Direktīvas 85/337 sākotnējā redakcija tika grozīta ar Padomes 1997. gada 3. marta Direktīvu 97/11/EK (OV L 73, 5. lpp.), šie noteikumi tika aizstāti ar 1999. gada (Anglijas un Velsas) Pilsētas un lauku teritoriju plānojuma (Ietekmes uz vidi novērtējums) noteikumiem (*Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations* 1999 (*S. I.* 1999/293)), kas grozīti ar

2006. gada (Anglijas un Velsas) Pilsētas un lauku teritoriju plānojuma (Ietekmes uz vidi novērtējums) noteikumiem (*Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations* 2006 (*S. I.* 2006/3295); turpmāk tekstā — "IVN noteikumi").

10 IVN noteikumu 1.–3. pielikums atbilst Direktīvas 85/337 I–III pielikumam.

11 IVN noteikumu 2. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "IVN pieteikums" nozīmē "pieteikumu būvatļaujas saņemšanai ar IVN saistītai būvniecībai", t.i., būvniecību, kurai ir vajadzīgs ietekmes uz vidi novērtējums.

12 Saskaņā ar šo pašu noteikumu "ar IVN saistīta būvniecība" nozīmē:

"a) 1. pielikumā noteikto būvniecību;

vai

b) 2. pielikumā noteikto būvniecību, kurai var būt būtiska ietekme uz vidi, ņemot vērā tādus faktorus kā tās raksturs, apjoms vai atrašanās vieta."

13 No IVN noteikumu 2. panta 1. punkta izriet, ka būvniecība ir uzskatāma par "2. pielikumā noteikto būvniecību", ja:

[..] tā atbilst šī pielikuma 1. slejā minētajam aprakstam, attiecībā uz to nav paredzēts attiecīgs atbrīvojums un:

"a) jebkura šīs būvniecības daļa ir veicama jūtīgā zonā;

vai

b) saistībā ar šo būvniecību ir attiecīgi pārsniegts vai sasniegts jebkurš piemērojamais ierobežojums vai kritērijs attiecīgajā šīs tabulas 2. slejā".

14 IVN noteikumu 2. pielikuma 10. punkta b) apakšpunktā ir reglamentēti "pilsētbūvniecības projekti" (1. sleja), kuru apbūves platība pārsniedz 0,5 hektārus (2. sleja).

15 Saskaņā ar IVN noteikumu 2. panta 1. punkta h) apakšpunktu "jūtīgi apgabali" ir apgabali ar īpaši skaistu ainavu (*area of outstanding natural beauty*).

16 No IVN noteikumu 4. panta 2. punkta izriet, ka 2. pielikumā noteiktā būvniecība ir uzskatāma par ar IVN saistītu būvniecību, t.i., par būvniecību, saistībā ar kuru ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, ja atļaujas pieprasītājs saskaņā ar IVN noteikumiem brīvprātīgi iesniedz "vides apliecinājumu" vai ja vietējā būvniecības plānošanas iestāde, pēc attiecīga pieprasījuma vai pati pēc savas ierosmes, pieņem iepriekšējas pārbaudes atzinumu, kurā norādīts, ka attiecīgā būvniecība ir ar IVN saistīta būvniecība.

17 Ja 2. pielikumā noteiktās būvniecības atļaujas pieprasījumam nav pievienots "vides apliecinājums", vietējās būvniecības plānošanas iestādes lēmumus par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību pieņem iepriekšējas pārbaudes atzinuma veidā un *Secretary of State* — iepriekšēja pārbaudes rīkojuma veidā.

18 Atbilstoši IVN noteikumu 2. panta 1. punktam:

— iepriekšējas pārbaudes atzinums ("screening opinion") ir "rakstisks attiecīgās būvniecības plānošanas iestādes paziņojums par to, vai būvniecība ir ar IVN saistīta būvniecība", un

— iepriekšējas pārbaudes rīkojums ("screening direction") ir "*Secretary of State* izdots priekšraksts par to, vai būvniecība ir ar IVN saistīta būvniecība".

19 Saskaņā ar IVN noteikumu 4. panta 3. punktu *Secretary of State* izdotajam iepriekšējas pārbaudes rīkojumam ir augstāks spēks nekā "vides apliecinājumam", kā arī vietējās būvniecības plānošanas iestādes pieņemtajiem iepriekšējas pārbaudes atzinumiem.

20 Saskaņā ar IVN noteikumu 5. panta 4. punktu iepriekšējas pārbaudes atzinums jāpieņem trīs nedēļu laikā vai ilgākā laika posmā, ja par to panākta vienošanās ar projekta attīstītāju.

21 Atbilstoši IVN noteikumu 5. panta 6. punktam gadījumā, ja iepriekšējās pārbaudes atzinums nav pieņemts tiesību aktos noteiktajā termiņā vai arī ja šajā atzinumā ir konstatēts, ka attiecīgā būvniecība ir ar IVN saistīta būvniecība, persona, kas lūgusi šo atzinumu, vai būvatļaujas pieprasītājs var lūgt *Secretary of State* izdot iepriekšējās pārbaudes atzinumu.

22 IVN noteikumu 4. panta 6. punktā ir paredzēts, ka gadījumā, ja ir pieņemts iepriekšējas pārbaudes atzinums vai iepriekšējas pārbaudes rīkojums par to, ka attiecīgā būvniecība ir ar IVN saistīta būvniecība, "šim atzinumam vai rīkojumam jāpievieno rakstisks apliecinājums, kas skaidri un precīzi sniedz pilnīgu pamatojumu šādam secinājumam".

23 Saskaņā ar IVN noteikumu 4. panta 5. punktu iepriekšējas pārbaudes atzinumā un rīkojumā ir jāņem vērā IVN noteikumu 3. pielikumā noteiktie pārbaudes kritēriji.

24 IVN noteikumu 3. pielikumā ietverto kritēriju vidū ir:

— "Būvniecības projektu raksturojums";

— "Būvniecības atrašanās vieta", un

— "Iespējamās ietekmes raksturojums".

25 IVN noteikumos tomēr nav paredzēts pienākums informēt par iemesliem, kādēļ ir pieņemts tāds iepriekšējas pārbaudes atzinums vai iepriekšējas pārbaudes rīkojums, kurā attiecīgā būvniecība nav atzīta par ar IVN saistītu būvniecību.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

26 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka 2004. gada oktobrī *Partnerships in Care* (turpmāk tekstā — "*PiC*") iesniedza vietējā būvvaldē *Harrogate Borough Council* (turpmāk tekstā — "Būvvalde") lūgumu izsniegt būvatļauju, lai *HMS Forest Moor* varētu uzcelt vidējas drošības režīma slimnīcas struktūrvienību lauku teritorijā izvietotā zemes gabalā, kas atrodas Niderdeilas [*Nidderdale*] apgabalā ar īpaši skaistu ainavu ("Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty"), kurā iepriekš bija izvietota jūras kara flotes bāze. Būvatļauja tika izsniegta 2005. gada augustā.

27 Izskatot kāda vietējā iedzīvotāja iesniegto sūdzību, *High Court of Justice* (*England & Wales*), *Queen's Bench Division* [Anglijas un Velsas Augstākās tiesas Karaliskā Administratīvā tiesa] 2006. gada 5. aprīlī atcēla šo būvatļauju, tostarp sakarā ar to, ka Būvvalde nebija pieņēmusi ar IVN saistīto iepriekšējās pārbaudes atzinumu.

28 2006. gada 7. jūlijā *PiC* plānošanas konsultanti vērsās Būvvaldē, lūdzot tai pieņemt iepriekšējās pārbaudes atzinumu saskaņā ar IVN noteikumu 5. pantu.

29 2006. gada 24. jūlijā vietējo iedzīvotāju grupa Niderdeilas aizsardzībai (*Residents for the Protection of Nidderdale*) nosūtīja Būvvaldei vēstuli, norādot, ka projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

30 2006. gada 25. augustā Būvvalde pieņēma iepriekšējās pārbaudes atzinumu, kurā bija secināts, ka iesniegtajam projektam nav būtiskas ietekmes uz vidi un līdz ar to saistībā ar to nav nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.

31 2006. gada 4. septembrī K. Melors vietējo iedzīvotāju grupas Niderdeilas aizsardzībai vārdā nosūtīja Būvvaldei vēstuli, norādot, ka iepriekšējās pārbaudes atzinumā bija jāparedz ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana.

32 2006. gada 3. oktobrī *PiC*, pamatojoties uz Būvvaldes 2006. gada 25. augusta atzinumu, iesniedza pamata lietā apstrīdēto būvatļaujas izsniegšanas lūgumu.

33 2006. gada 20. oktobrī *PiC* plānošanas konsultanti, saņemot informāciju par to, ka Būvvalde plāno mainīt savu nostāju attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, nosūtīja vēstuli *Government Office for Yorkshire and the Humber* [Jorkšīras un Hamberas pašvaldībai], lūdzot vērsties *Secretary of State* ar lūgumu pieņemt iepriekšējās pārbaudes rīkojumu.

34 2006. gada 23. oktobrī Būvvalde patiešām izmainīja savu nostāju, pieņemot jaunu atzinumu, kurā, pamatojoties uz K. Melora sniegto informāciju un no jauna veiktajām apspriedēm, bija secināts, ka ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.

35 Izskatot *PiC* iesniegumu, *Secretary of State* 2006. gada 4. decembrī pieņēma iepriekšējās pārbaudes rīkojumu, kurā bija paredzēta Būvvaldes pēdējam atzinumam pretēja nostāja.

36 Vispirms konstatējot, ka attiecīgais projekts ir "2. pielikumā noteiktās būvniecības projekts" IVN noteikumu izpratnē, *Secretary of State* pieņēma šādu lēmumu:

"[..] izskatot IVN noteikumu 3. pielikumā paredzētos atlases kritērijus un K. Melora vietējo iedzīvotāju grupas Niderdeilas aizsardzībai vārdā paustos iebildumus, *Secretary of State* uzskata, ka attiecīgajam projektam nevarētu būt būtiska ietekme uz vidi tādu faktoru kā tā raksturs, apmērs vai atrašanās vieta dēļ.

Attiecīgi, īstenojot savas IVN noteikumu 6. panta 4. punktā paredzētās pilnvaras, *Secretary of State* secina, ka jūsu lūgumā un tam pievienotajos dokumentos aprakstītais būvniecības projekts nav "ar IVN saistīta būvniecība" IVN noteikumu izpratnē. Tādējādi netiek aizskartas nekādas atļautās būvniecības tiesības, kas attiecībā uz jūsu būvniecības projektu varētu pastāvēt saskaņā ar *Town and Country Planning* (*General Permitted Development) Order 1995* [1995. gada Pilsētu un lauku teritoriju plānošanas noteikumiem (Vispārīgi atļautā būvniecība)].

Ņemot vērā šo rīkojumu, minētā būvatļauja var palikt spēkā, neiesniedzot vides apliecinājumu."

37 2007. gada 20. februārī K. Melors cēla prasību *High Court of Justice* (*England & Wales*), *Queen's Bench Division* par šo *Secretary of State* lēmumu, lūdzot atcelt iepriekšējās pārbaudes rīkojumu.

38 *High Court* noraidīja šo prasību, neizskatot to pēc būtības, jo uzskatīja, ka *Court of Appeal* (*England & Wales*) (*Civil Division*) [Anglijas un Velsas Apelācijas tiesas (Civiltiesību nodaļas)] judikatūra, ņemot vērā spriedumu lietā *R/Secretary of State for Environment, Transport and the Regions ex p Marson* (1998), ir interpretējama tādējādi, ka, pirmkārt, nav nepieciešams pamatot atteikumu noteikt pienākumu veikt ietekmes uz vidi novērtējumu un, otrkārt, gadījumā, ja šāds pienākums pamatot rīkojumu pastāvētu, ar *Secretary of State* parasti sniegto pamatojumu ir pietiekoši.

39 Šādos apstākļos *Court of Appeal* (*England & Wales*) (*Civil Division*), izskatot lietu pēc būtības, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai saskaņā ar [Direktīvas 85/337] 4. pantu dalībvalstīm ir jāinformē sabiedrība par iemesliem, uz kuru pamata ir pieņemts lēmums, ar kuru [šīs direktīvas] II pielikumā minētam projektam nav jāveic novērtējums atbilstoši [šīs] direktīvas 5.–10. pantam?

2) Ja atbilde uz 1. jautājumu ir apstiprinoša, vai šī prasība ir ievērota *Secretary of State* 2006. gada 4. decembra vēstulē?

3) Ja atbilde uz 2. jautājumu ir noliedzoša, kāds šajā kontekstā ir pienākuma norādīt pamatojumu apjoms?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

40 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 85/337 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ir jāinformē sabiedrība par iemesliem, uz kuru pamata ir pieņemts lēmums par to, ka šīs direktīvas II pielikumā minētam projektam nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

41 Prasītājs pamata lietā uzskata, ka lēmums, kurā norādīts, ka nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, noteikti ir pienācīgi jāpamato, lai nodrošinātu efektīvu vides un pilsoņu tiesību tiesisko aizsardzību.

42 Prasītājs norāda, ka šis jautājums jau ir ticis izskatīts 2004. gada 10. jūnija spriedumā lietā C-87/02 Komisija/Itālija (Krājums, I-5975. lpp., 49. punkts), kurā Tiesa nosprieda, ka Itālijas Republika nav izpildījusi savus pienākumus, jo nav pamatojusi dekrētu, kurā nolemts uz šajā lietā izskatāmo darbību neattiecināt IVN procedūru.

43 Prasītājs arī norāda, ka viņa nostājas pamatotību nostiprina Direktīvā 85/337 1997. gadā izdarītie grozījumi. Atbilstoši šiem grozījumiem šajā direktīvā, kā tas izriet no tās 4. panta 3. punkta, ir paredzēts, ka kompetentajai iestādei, izvērtējot, vai uz šīs direktīvas II pielikumā ietilpstošu projektu ir attiecināms ietekmes uz vidi novērtējums,

ir jāņem vērā šīs direktīvas III pielikumā minētie atlases kritēriji, un saskaņā ar tās 4. panta 4. punkta noteikumiem ir paredzēts, ka lēmums par to, vai veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ir jāpieņem, apspriežoties ar sabiedrību. Tomēr sabiedrība nevar novērtēt šī lēmuma likumīgumu, ja tā nav informēta par šī lēmuma pamatojumu.

44 Apvienotās Karalistes valdība, pirmkārt, norāda, ka pretēji citiem Kopienu atvasināto tiesību noteikumiem vides jomā Direktīvas 85/337 4. pantā nav paredzēts pienākums pamatot lēmumu par to, vai ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Apvienotās Karalistes valdība tādēļ uzskata, ka Kopienu likumdevējs apzināti nav paredzējis pienākumu pamatot šādu lēmumu.

45 Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, otrkārt, uzskata, ka ar iepriekš minēto Tiesas spriedumu lietā Komisija/Itālija pamatotā argumentācija pamata lietā nav izmantojama, jo iepriekš minētajā lietā pienākumu neizpildes pamatā bija pilnīgs informācijas trūkums par to, vai kompetentā iestāde patiešām ir pārbaudījusi ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību attiecīgajam projektam, kas ir saskaņā ar Direktīvas 85/337 4. panta 2. punktu valsts tiesībās paredzēta obligāti veicama pārbaude. Inkriminētā pienākumu neizpilde nebija saistīta ar lēmuma neveikt attiecīgajam projektam šādu novērtējumu pamatojuma neesamību.

46 Eiropas Kopienu Komisija nepiekrīt interpretācijai, ko Apvienotā Karaliste sniegusi iepriekš minētajam spriedumam lietā Komisija/Itālija, un it īpaši norāda, ka, lai gan šī sprieduma 49. punktā nav iekļauts vārds "pamatojums", no šī punkta nepārprotami izriet, ka kompetentajai iestādei vienā vai otrā veidā ir jāņem vērā visa informācija, kas apliecina, ka tā ir piemērojusi pareizos kritērijus un ir ņēmusi vērā atbilstīgos faktorus. Šī prasība ir līdzvērtīga pienākumam norādīt pamatojumu.

47 Komisija turklāt apgalvo, ka atbilstoši ar Direktīvu 97/11 izdarītajiem grozījumiem, it īpaši dalībvalstu pienākumam publicēt lēmumus, ar kuriem nolemts veikt vai neveikt ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 85/337 4. panta 4. punktu, pienākums pamatot šādus lēmumus ir vēl jo lielāks. Komisija uzskata, ka šis pienākums zaudētu savu jēgu, ja attiecīgie lēmumi netiktu atbilstoši pamatoti.

Tiesas atbilde

48 Direktīvas 85/337 mērķis, kā to apliecina tās preambulas piektais apsvērums, tostarp ir ieviest vispārējus ietekmes uz vidi novērtēšanas principus, kas reglamentē valsts un privātus projektus, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, lai papildinātu un koordinētu šo projektu saskaņošanas kārtību.

49 Direktīvā 85/337 ir paredzēts, ka atsevišķiem projektiem, kas uzskaitīti tās I pielikumā, šis novērtējums ir noteikti jāveic.

50 Šīs direktīvas II pielikumā uzskaitītajiem projektiem šis novērtējums savukārt ir jāveic tikai tad, ja tiem var būt būtiska ietekme uz vidi, un Direktīvā 85/337 dalībvalstīm šajā sakarā ir paredzēta rīcības brīvība. Tomēr šo dalībvalstu rīcības brīvību ierobežo Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktā noteiktais pienākums novērtēt ietekmi uz vidi tiem projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, *inter alia*, to rakstura, apmēra vai atrašanās vietas dēļ (šajā sakarā skat. 1996. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-72/95 *Kraaijeveld* u.c., *Recueil*, I-5403. lpp., 50. punkts, kā arī 2006. gada 23. novembra spriedumu lietā C-486/04 Komisija/Itālija, Krājums, I-11025. lpp., 53. punkts).

51 Tādējādi no Direktīvas 85/337 mērķiem nepārprotami izriet, ka valsts kompetentajām iestādēm, izskatot šīs direktīvas II pielikumā ietilpstoša projekta saskaņošanas pieprasījumu, ir īpaši jāpārbauda, vai, ņemot vērā šīs direktīvas III pielikumā paredzētos kritērijus, ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

52 Tādējādi Tiesa savā iepriekš minētajā 2004. gada 10. jūnija spriedumā lietā Komisija/Itālija ir secinājusi, ka Itālijas Republika nav izpildījusi savus Direktīvā 85/337 paredzētos pienākumus, jo no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka kompetentās iestādes nav veikušas "iepriekšēju pārbaudi" attiecībā uz nepieciešamību veikt novērtējumu, kas Itālijas tiesībās paredzēts ar mērķi nodrošināt Direktīvas 85/337 4. panta 2. un 3. punkta piemērošanu.

53 Šajā spriedumā runa bija par no Direktīvas 85/337 4. panta 2. punkta izrietošo pienākumu pirms lēmuma par attiecīgā projekta atbrīvošanu no novērtēšanas pieņemšanas pārliecināties par to, ka projektam nav nepieciešams novērtējums.

54 Tā kā Tiesai iesniegtajos lietas materiālos nekas neliecināja par to, ka apvedceļa projekta administratīvās apstiprināšanas procedūras laikā šāda pārbaude bija notikusi, Tiesa atzina, ka no Direktīvas 85/337 izrietošo pienākumu neizpilde, ko bija izvirzījusi Komisija, ir pierādīta.

55 Tiesa iepriekš minētā sprieduma 49. punktā turklāt ir precizējusi, ka lēmumam, ar kuru kompetentā iestāde ir secinājusi, ka, ņemot vērā projekta raksturiezīmes, ietekmes uz

vidi novērtējums nav jāveic, ir jāiekļauj vai arī jāpievieno visi fakti, kas ļautu pārbaudīt, vai lēmuma pamatā ir attiecīga iepriekšēja pārbaude, kas veikta saskaņā ar Direktīvas 85/337 prasībām.

56 Tomēr nedz no Direktīvas 85/337, nedz no Tiesas judikatūras un it īpaši no iepriekš minētā sprieduma neizriet, ka pašā lēmumā, ar kuru nolemts nepiemērot projektam ietekmes uz vidi novērtējumu, ir jābūt ietvertiem iemesliem, kuru dēļ kompetentā iestāde ir nolēmusi, ka šāds novērtējums nav nepieciešams.

57 No tā tomēr izriet, ka trešajām personām, kā arī attiecīgajām administratīvajām iestādēm ir jāspēj pārliecināties, ka kompetentā iestāde ir atbilstoši, saskaņā ar valsts tiesībās paredzētajiem noteikumiem pārbaudījusi, vai bija nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

58 Ieinteresētajām personām, kā arī citām attiecīgajām valsts iestādēm ir jāspēj nodrošināt šī pārbaudes pienākuma, kas ir kompetentajai iestādei, ievērošanu, vajadzības gadījumā — tiesvedības ceļā. Šo prasību var īstenot, paredzot iespēju celt prasību tieši par lēmumu, ar kuru nolemts neveikt ietekmes uz vidi novērtējumu, kā tas ir arī pamata lietā.

59 Šajā sakarā pārbaudes tiesā, kuras ietvaros ir jāizvērtē apstrīdētā lēmuma pamatojuma likumīgums, efektivitāte vispārīgi nozīmē, ka attiecīgajai tiesai ir tiesības prasīt kompetentajai iestādei šo pamatojumu. Tomēr gadījumā, ja jautājums ir tieši par Kopienu tiesībās paredzēto tiesību efektīvas aizsardzības nodrošināšanu, arī ieinteresētajām personām pēc iespējas labākos apstākļos ir jābūt spējīgām aizsargāt šīs tiesības un tām ir jābūt iespējai, pilnībā pārzinot lietas apstākļus, izlemt, vai ir lietderīgi vērsties tiesā. No tā izriet, ka valsts kompetentajai iestādei šādā gadījumā ir pienākums — vai nu pašā lēmumā vai vēlāk pēc attiecīgo personu lūguma sagatavotā paziņojumā — informēt ieinteresētās personas par iemesliem, kas ir tās atteikuma pamatā (skat. 1987. gada 15. oktobra spriedumu lietā 222/86 *Heylens* u.c., *Recueil*, 4097. lpp., 15. punkts).

60 Šis vēlāk sagatavotais paziņojums var būt pieņemts ne tikai tiešā attiecīgo iemeslu izklāstījuma veidā, bet tas var ietvert arī informācijas un attiecīgo dokumentu izsniegšanu atbilstoši iesniegtajam lūgumam.

61 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 85/337 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā netiek prasīts, lai pašā lēmumā, kurā ir secināts, ka šīs direktīvas II pielikumā ietvertam projektam nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, būtu ietverti iemesli, kuru dēļ kompetentā iestāde ir nolēmusi, ka šāds novērtējums nav nepieciešams. Tomēr, ja ieinteresētā persona to lūdz, kompetentajai administratīvajai iestādei, atbildot uz iesniegto lūgumu, ir pienākums informēt šo personu par iemesliem, kuru dēļ šis lēmums ir ticis pieņemts, vai sniegt atbilstošo informāciju un dokumentāciju.

Par otro un trešo jautājumu

62 Uzdodot savu otro un trešo jautājumu, iesniedzējtiesa, pirmkārt, jautā Tiesai, vai apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā tāda lēmuma saturs kā pamata lietā izskatāmais atbilst pienākumam norādīt pamatojumu, kas ir jāievēro kompetentajām iestādēm, un, otrkārt, attiecīgajā gadījumā tā lūdz definēt, kādā formā ir jābūt šim pamatojumam.

63 Kaut arī, kā tas izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, attiecīgajiem iemesliem nav noteikti jābūt ietvertiem pašā lēmumā, ar kuru nolemts neveikt ietekmes uz vidi novērtējumu, kompetentā administratīvā iestāde saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu vai pati pēc savas ierosmes var lēmumā norādīt iemeslus, kas ir tā pamatā.

64 Šādā gadījumā šim lēmumam ir jābūt tādam, lai ieinteresētās personas varētu izvērtēt prasības par šo lēmumu celšanas lietderīgumu, vajadzības gadījumā ņemot vērā apstākļus, kas varētu nonākt to rīcībā vēlāk.

65 Šādos apstākļos nevar izslēgt, ka pamata lietā *Secretary of State* sniegtais pamatojums var tikt atzīts par pietiekamu, tostarp ņemot vērā apstākļus, par kuriem ieinteresētās personas jau ir tikušas informētas, ar nosacījumu, ka šīs personas var lūgt un saņemt no kompetentajām iestādēm nepieciešamo papildu informāciju, kas var papildināt šo pamatojumu un ko var pārbaudīt tiesa.

66 Līdz ar to uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild šādi: ja dalībvalsts lēmumā nepiemērot Direktīvas 85/337 II pielikumā ietilpstošam projektam ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar šīs direktīvas 5.–10. pantu ir norādīti iemesli, kuri ir šī lēmuma pieņemšanas pamatā, šis lēmums ir uzskatāms par pietiekami pamatotu, ja tajā norādītie iemesli papildus tai informācijai, kas jau ir sniegta ieinteresētajām personām un vajadzības gadījumā papildināta ar nepieciešamo papildu informāciju, kas valsts kompetentajai iestādei ir jāsniedz pēc ieinteresēto personu lūguma, ļauj šīm personām izvērtēt prasības par šo lēmumu celšanas lietderīgumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

67 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvā 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK, 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā netiek prasīts, lai pašā lēmumā, kurā ir secināts, ka šīs direktīvas II pielikumā ietvertam projektam nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, būtu ietverti iemesli, kuru dēļ kompetentā iestāde ir nolēmusi, ka šāds novērtējums nav nepieciešams. Tomēr, ja ieinteresētā persona to lūdz, kompetentajai administratīvajai iestādei, atbildot uz iesniegto lūgumu, ir pienākums informēt šo personu par iemesliem, kuru dēļ šis lēmums ir ticis pieņemts, vai sniegt atbilstošo informāciju un dokumentāciju;

2) ja dalībvalsts lēmumā nepiemērot Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 2003/35, II pielikumā ietilpstošam projektam ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar šīs direktīvas 5.–10. pantu ir norādīti iemesli, kuri ir šī lēmuma pieņemšanas pamatā, šis lēmums ir uzskatāms par pietiekami pamatotu, ja tajā norādītie iemesli papildus tai informācijai, kas jau ir sniegta ieinteresētajām personām un vajadzības gadījumā papildināta ar nepieciešamo papildu informāciju, kas valsts kompetentajai iestādei ir jāsniedz pēc ieinteresēto personu lūguma, ļauj šīm personām izvērtēt prasības par šo lēmumu celšanas lietderīgumu.

[Paraksti]